

MAJ 2025

MONITOR JAPOŃSKI

„Monitor Japoński” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną Japonii, ze szczególnym naciskiem na aktywność w regionie Europy Środkowo-Wschodniej i w Unii Europejskiej

DR MARCIN SOCHA

OŚRODEK SPRAW AZJATYCKICH
UNIwersytet Łódzki

MONITOR JAPOŃSKI

MAJ 2025

Japoński rząd walczy z rosnącymi cenami ryżu

Administracja Ishiby Shigeru nie może poradzić sobie z gwałtownym wzrostem cen ryżu, który wywołał falę niezadowolenia wśród opinii publicznej. W rezultacie posadę stracił minister rolnictwa a sam premier zobowiązał się do obniżenia cen ryżu do poziomu 3000 jenów za kilogram. Wzrost cen produktów spożywczych może zagrozić PLD w nadchodzących wyborach do izby wyższej.

I.WYDARZENIA SZCZEBŁA CENTRALNEGO

1 maja: japoński rząd walczy ze wzrostem cen ryżu i innych produktów spożywczych. Na początku kwietnia ministerstwo rolnictwa po raz trzeci ogłosiło, że wypuści na rynek kolejne 100 000 ton rezerw ryżu. Była to kolejna próba zahamowania wzrostu cen. Dotychczas 210 000 ton rezerw ryżu zostało wystawionych na sprzedaż w dwóch rundach licytacji, z czego około 94%, czyli 199 270 ton, wygrała Krajowa Federacja Spółdzielni Rolniczych (JA Zen-Noh). Kolejne uwolnienia planowane są co miesiąc do lipca. Federacja potrzebuje jednak czasu, żeby ryż trafił do odbiorców. Do tej pory do sprzedawców trafiło zaledwie 70 ton ryżu. W rezultacie ministerstwo Rolnictwa jest stale krytykowane za opóźnianie uwolnienia awaryjnych rezerw ryżu oraz za błędną ocenę równowagi popytu i podaży.

2 maja: japoński rząd rozważa sprzedaż amerykańskiego długu. Japonia może wykorzystać swoje aktywa w amerykańskich obligacjach skarbowych o wartości ponad 1 biliona dolarów jako kartę przetargową w negocjacjach handlowych z Waszyngtonem. Minister finansów Japonii, po raz pierwszy otwarcie wskazał na przewagę swojego kraju jako największego wierzyciela Stanów Zjednoczonych. W zeszłym miesiącu na rynku obligacji skarbowych doszło do ogromnej globalnej wyprzedaży po tym, jak prezydent USA Prezydent Donald Trump podjął decyzję o nałożeniu szeroko zakrojonych ceł na partnerów handlowych, w tym kluczowych sojuszników strategicznych, takich jak Japonia. Minister Kato powiedział w wywiadzie telewizyjnym, że głównym celem posiadania przez Japonię amerykańskich obligacji skarbowych jest zapewnienie sobie wystarczającej płynności finansowej do przeprowadzenia interwencji

walutowej w razie potrzeby. Nie wyklucza jednak możliwości poruszenia tego tematu w nadchodzących rozmowach.

12 maja: premier Ishiba planuje osobiste rozmowy z Donaldem Trumpem w sprawie ceł. Premier Shigeru Ishiba przesuwa termin osiągnięcia porozumienia w sprawie amerykańskich ceł na początek lipca, mając nadzieję na uzyskanie przewagi nad prezydentem USA Donaldem Trumpem. Początek lipca to również przewidywany termin rozpoczęcia kampanii wyborczej do izby wyższej parlamentu, a Partia Liberalno-Demokratyczna Ishiby potrzebuje sukcesu, który będzie można zaprezentować wyborcom. Administracja Ishiby początkowo zamierzała przyspieszyć proces negocjacji, dążąc do osiągnięcia porozumienia do połowy czerwca, biorąc pod uwagę, jak cła już zaszkodziły japońskim producentom, poinformowały źródła rządowe Japonii. Jednak wysokie cła Trumpa spowodowały również wzrost cen w Stanach Zjednoczonych co może doprowadzić do osłabienia amerykańskiej pozycji negocjacyjnej.

18 maja: kolejny spadek poparcia dla gabinetu Ishiby Shigeru. Według sondażu przeprowadzonego przez agencję Kyodo News, poparcie dla gabinetu premiera Japonii Shigeru Ishiby osiągnęło rekordowo niski poziom 27,4%, co oznacza spadek o 5,2 punktu procentowego w porównaniu z poprzednim miesiącem. Spadek poparcia wynika z rosnącego niezadowolenia przed letnimi wyborami do Izby Radców, ponieważ premier odrzuca pomysł obniżki podatku konsumpcyjnego jako elementu strategii przeciwdziałania rosnącym cenom.

16 maja: rząd wprowadza kontrowersyjne prawo pozwalające na zbieranie danych cybernetycznych w okresie pokoju. Izba Wyższa parlamentu przyjęła ustawę wprowadzającą aktywną cyberobronę, umożliwiającą rządowi centralnemu gromadzenie danych dotyczących komunikacji i odpieranie cyberataków. Za ustawą głosowały rządząca Partia Liberalno-Demokratyczna, partner koalicyjny Komeito, główna partia opozycyjna Konstytucyjna Partia Demokratyczna Japonii, Nippon Ishin (Japońska Partia Innowacji), Partia Demokratyczna dla Ludu i inne. Dzięki przyjęciu ustawy rząd może monitorować internet, gromadzić i analizować informacje dotyczące komunikacji oraz infiltrować i neutralizować serwery, z których pochodzą cyberataki, nawet w czasie pokoju. Pełne uruchomienie systemu ma nastąpić do końca 2027 r. Rząd będzie gromadził i analizował adresy IP, daty i godziny transmisji oraz inne dane, koncentrując się na komunikacji pochodzącej z zagranicy i wysyłanej poza Japonię przez Japonię, a także na komunikacji między Japonią a zagranicą. Rząd wyjaśnia, że istotna treść komunikacji, taka jak treść wiadomości e-mail, nie będzie podlegać gromadzeniu i analizie.

21 maja: japoński rząd przygotowuje nowy program stażowy dla osób z zagranicy. Rząd zaproponował włączenie 17 branż do nowego programu, który

ma zastąpić program praktyk zagranicznych, takich jak rolnictwo, gastronomia i budownictwo, które borykają się z niedoborem siły roboczej w związku ze starzeniem się społeczeństwa. Rząd zalecił również dodanie trzech kolejnych sektorów do odrębnych ram wizowych dla pracowników wykwalifikowanych. Obecny system programów stażowych jest często krytykowany za łamanie praw pracowniczych, w tym długie godziny pracy i niskie wynagrodzenia. Nowy program „Zatrudnienie na rzecz rozwoju umiejętności” ma zostać uruchomiony w 2027 r. i ma na celu walkę z kurczeniem się siły roboczej w związku z gwałtownym spadkiem liczby ludności w wieku produkcyjnym.

21 maja: dymisja ministra rolnictwa z powodu rosnących cen ryżu. Podczas jednego z wywiadów minister Eto Taku zażartował, że nigdy nie musi kupować ryżu, ponieważ jego zwolennicy dają mu go „mnóstwo” w prezencie. Zamiast śmiechu wywołał falę oburzenia w skali całego kraju, co zmusiło go do natychmiastowej rezygnacji. Skandal ten wzmocnił opinie o oderwaniu polityków od rzeczywistości i braku ich świadomości na temat rosnących kosztów utrzymania w Japonii. Minister musiał złożyć dymisję na ręce premiera Ishiby Shigeru.

23 maja: Koizumi Shinjiro nowym ministrem rolnictwa. Następcą Eto Taku został były minister środowiska Koizumi Shinjiro, który brał udział w reformowaniu potężnego japońskiego lobby rolniczego. Jego zadaniem jest zbadanie i rozwiązanie problemu niedoboru ryżu. Minister Koizumi zapowiedział zniesienie zasad obowiązującego systemu licytacji rezerw ryżu oraz przyspieszenie uwolnienia rządowych rezerw tak aby jak najszybciej doprowadzić do spadku cen.

28 maja: Japonia oferuje zwiększenie zakupów amerykańskich półprzewodników. Japońscy negocjatorzy zaproponowali zakup półprzewodników amerykańskich o wartości miliardów dolarów, głównie od giganta branżowego Nvidia Corp. w związku z trwającymi negocjacjami celnymi między Japonią a Stanami Zjednoczonymi. Proponowana transakcja może kosztować nawet 1 bilion jenów (6,9 miliarda dolarów) i służyć jako karta przetargowa mająca na celu zmniejszenie deficytu handlowego Stanów Zjednoczonych. Aby wesprzeć import chipów na dużą skalę, rząd planuje zaoferować dotacje krajowym firmom, w szczególności przedsiębiorstwom telekomunikacyjnym i technologicznym, które prowadzą centra danych.

31 maja: Japonia i Stany Zjednoczone zapowiadają rozwój współpracy w obszarze cyberbezpieczeństwa. Japoński minister obrony Gen Nakatani i sekretarz obrony USA Pete Hegseth uzgodnili w sobotę zacieśnienie współpracy w zakresie cyberbezpieczeństwa w związku z uchwaleniem przez Japonię ustawy umożliwiającej rządowi monitorowanie komunikacji internetowej w obliczu

rosnących zagrożeń cybernetycznych. Rządy będą ściśle współpracować w celu uzgodnienia swoich najważniejszych priorytetów strategicznych. W strategii Obrony Narodowej opublikowanej przez japoński rząd w 2022 roku przedstawiono plany nabycia „zdolności kontrataku” w celu bezpośredniego ataku na terytorium wroga w sytuacji kryzysowej. Plany te obejmują również przestrzeń cybernetyczną.

31 maja: Japonia i Stany Zjednoczone zapewniają o postępach w rozmowach handlowych. Główny negocjator Japonii ds. ceł poinformował o postępach rozmów z członkami gabinetu USA w kierunku podpisania potencjalnego porozumienia w sprawie ceł, które może zostać zawarte już w przyszłym miesiącu. Po spotkaniu w Waszyngtonie z sekretarzem skarbu USA Scottem Bessentem i sekretarzem handlu Howardem Lutnickiem, Ryosei Akazawa, japoński minister odpowiedzialny za ożywienie gospodarcze, powiedział dziennikarzom, że planuje przeprowadzić kolejną rundę negocjacji przed szczytem Grupy Siedmiu w połowie czerwca. Akazawa zaznaczył jednak, że stanowisko Tokio dotyczące żądania od Stanów Zjednoczonych zniesienia wszystkich dodatkowych ceł na japoński import nie uległo zmianie.

KOMENTARZ

Rosnące ceny ryżu i innych produktów spożywczych odwracają uwagę od problemów w polityce handlowej ze Stanami Zjednoczonymi.

Wydarzenia w maju pokazały, że obecna administracja nie może poradzić sobie z problemem gwałtownego wzrostu cen ryżu i innych produktów spożywczych. Uwolnienie rezerw żywności w marcu zostało ocenione jako działanie wyjątkowo opóźnione. W wypowiedziach czołowych polityków pojawił się chaos komunikacyjny oraz brak konkretnej informacji kiedy rezerwy trafią do odbiorców. Najprawdopodobniej wzrost inflacji przyniesie spadek poparcia dla PLD w nadchodzących wyborach i zwiększy presję dotyczącą zmiany na stanowisku szefa rządu.

W odpowiedzi na wzrost cen administracja Ishiby Shigeru zapowiedziała wprowadzenie nowego programu ratunkowego dla japońskiej gospodarki, który ma opierać się na obniżeniu cen paliw i energii oraz dopłat dla małych przedsiębiorstw. Tymi argumentami nie udało się jednak przekonać większości japońskiego społeczeństwa, co jest widoczne w spadku poparcia dla obecnej administracji. Dodatkowo, działania rządowe mogą okazać się także zgubne dla japońskiej polityki inflacyjnej. Prezes Banku Japonii Ueda Kazuo wyraził obawy, że wzrost cen żywności może negatywnie wpłynąć na japoński wskaźnik inflacji,

który niedawno spadł do poziomu 2 procent. Szef BOJ nie wyklucza podjęcia działań takich jak np. podniesienie stóp procentowych.

Szef japońskiego rządu przyznał, że jego administracja nie poradziła sobie z problemem rosnących cen. Ishiba zobowiązał się do obniżenia średniej ceny ryżu do około 3000 jenów (20 USD) za 5 kilogramów. Premier powiedział również, że nie wie, dlaczego do tej pory nie udało się obniżyć cen. Przyznał, że obecne środki nie działają i obwinił „problemy strukturalne” rządowej polityki ryżowej. Należy zaznaczyć, że w przeszłości niedobory już wcześniej powodowały niepokoje polityczne. [Badania opinii publicznej pokazują](#), że obecny kryzys może stać się, gwoździem do trumny dla obecnej administracji. Wskaźnik poparcia dla gabinetu premiera Ishiby osiągnął rekordowo niski poziom 27,4%, co oznacza spadek o 5,2 punktu procentowego w porównaniu do zeszłego miesiąca. Niektóre sondaże pokazują poparcie dla rządu na poziomie ok. 20%. Wskaźnik poparcia dla rządu spadł poniżej 30 procent, tak zwanej strefy zagrożenia, w której administracja jest narażona na ryzyko przedwczesnego upadku. Spadek poparcia jest efektem rosnącego niezadowolenia wywołanego głównie wzrostem cen oraz nieprzewidywalną polityką Donalda Trumpa. Pomimo tego, że rząd przedstawił projekt nowego planu wsparcia, premier Ishiba odrzuca pomysł obniżki podatku konsumpcyjnego jako środek do walki z rosnącymi cenami. Dlatego też premier znalazł się pod ostrzałem partii opozycyjnych, które zwracają uwagę na brak sprawczości obecnej administracji i próbują doprowadzić do dalsze.

Należy pamiętać, że administracja Ishiby zмага się także z problemem konfliktu celnego wywołanego przez administrację Donalda Trumpa. Dotychczasowe działania rządu oraz przebieg pierwszej rundy negocjacji handlowych nie przełożył się na wzrost zaufania do polityki rządu. Pomimo tego, że premier Ishiba nie zgodził się jeszcze na przyznanie jakichkolwiek koncesji handlowych, jego administracja jest negatywnie oceniana za brak zdecydowanej postawy w rozmowach z prezydentem Trumpem. Sam premier Ishiba próbuje uspokoić nastroje wśród inwestorów i obywateli. Premier liczy na przełom w negocjacjach podczas nadchodzących rozmów z prezydentem Trumpem, które mają odbyć się na początku lipca.

II. JAPONIA W EUROPIE ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ

15 maja: ulepszenie w transporcie i handlu z Japonii do EŚW. Nippon Express Co., Ltd. spółka należąca do grupy Nippon Express Holdings INC. we współpracy z cargo-partner GmbH, uruchomiła usługę „Vienna Consolidation” dla eksportu z Japonii do Europy Środkowej i Wschodniej. W odpowiedzi na wzrost przepływu towarów, firma Nippon Express nawiązała współpracę z cargo-partner, której sieć obejmuje Europę Środkową i Wschodnią, w celu opracowania usługi konsolidacji cross-dock do Europy Środkowej i Wschodniej z siedzibą w CFS w Wiedniu. Usługa obejmuje transport z głównych portów w Japonii (Tokio, Jokohama, Nagoja, Kobe, Hakata, Moji) do łącznie 26 miejsc docelowych w Europie Środkowej i Wschodniej.

22 maja: Rakuten pomoże ukraińskim start-upom. Sześć ukraińskich firm zajmujących się innowacjami w dziedzinie technologii obronnych zaprezentuje swoje rozwiązania podczas wiodących w branży targów DSEI Japan 2025, które odbędą się w mieście Chiba w dniach 21–23 maja. Inicjatywa jest wynikiem współpracy między klastrem Brave1 a gigantem technologicznym Rakuten Group i toruje drogę dla krajowych technologii podwójnego stosowania na rynek międzynarodowy. Wśród uczestników znajdują się między innymi twórcy dronów i komponentów do bezzałogowych statków powietrznych oraz platforma wywiadowcza Griselda.

27 maja: kolejna konferencja dotycząca odbudowy Ukrainy. W Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w Tokio odbyła się konferencja „Polish-Japanese cooperation in the reconstruction of Ukraine”, zorganizowana w ramach Prezydencji Polski w Radzie Unii Europejskiej. W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele świata biznesu, administracji publicznej i organizacji międzynarodowych z Polski, Japonii i Ukrainy, którzy rozmawiali o możliwościach polsko-japońskiej strategicznej współpracy przy odbudowie Ukrainy. Japońskie przedsiębiorstwa coraz bardziej interesują się rynkiem Europy Środkowo-Wschodniej, a Polska jest postrzegana jako kluczowy partner zarówno w zakresie dostępu do wiedzy o rynku ukraińskim, jak i w perspektywie realizacji wspólnych projektów z wykorzystaniem japońskiej technologii i kapitału.

III. SYTUACJA GOSPODARCZA

7 maja: Toyota notuje wzrost sprzedaży samochodów hybrydowych. Japoński producent samochodów ogłosił rekordową sprzedaż za rok finansowy zakończony w marcu. Zysk netto Toyota Motor Corp. za okres styczeń-marzec wyniósł 4,6 mld dolarów. Toyota wzmocniła system testowania swoich pojazdów po przyznaniu się do szeroko zakrojonych nieprawidłowości w procesie certyfikacji pojazdów. Silny popyt na samochody hybrydowe ma zapewnić

Toyocie stabilne zyski w nadchodzących miesiącach. Inwestorzy są jednak zaniepokojeni negatywnym wpływem amerykańskich ceł.

13 maja: Nissan ogranicza zatrudnienie w związku ze spadkiem przychodów. Nissan redukuje około 15% swojej globalnej siły roboczej, czyli około 20 000 pracowników. Japoński producent samochodów odnotował stratę w zakończonym właśnie roku finansowym w związku ze spadkiem sprzedaży pojazdów w Chinach i innych krajach. Nissan Motor Corp. ogłosił, że zmniejszy liczbę swoich fabryk samochodów z 17 do 10 w ramach planu naprawczego, który zakłada podjęcie „decydujących i odważnych działań mających na celu poprawę wyników”. Producent stwierdził, że cła na import samochodów nałożone przez prezydenta USA Donalda Trumpa również miały negatywny wpływ na jego wyniki. Nissan zamierza obniżyć koszty o 250 mld jenów (1,7 mld dolarów) w następnym roku finansowym w porównaniu z wynikami za rok finansowy 2024, który zakończył się w marcu.

17 maja: japoński rząd wprowadzi nowe regulacje regulujące dotyczące funkcjonowania AI. Rząd rozpoczyna prace nad wprowadzeniem przepisów regulujących wykorzystanie generatywnej sztucznej inteligencji. Rządowa rada ds. strategii AI ma zebrać sugestie ekspertów dotyczące obsługi generatywnej sztucznej inteligencji. Rząd opublikował wytyczne dotyczące generatywnej sztucznej inteligencji skierowane do firm krajowych, ale nie były one prawnie wiążące. Rada ds. strategii AI podkreślił niektóre zalety generatywnej sztucznej inteligencji oraz zwróci uwagę na zagrożenia związane z rozwijającą się technologią, takie jak działania przestępcze lub naruszenia praw osobistych i intelektualnych.

20 maja: Honda ogranicza inwestycje w samochody elektryczne. Honda poinformowała, że sprzedaż pojazdów elektrycznych w Stanach Zjednoczonych spada, co skłoniło japońskiego producenta samochodów do rezygnacji z poprzedniego celu, zgodnie z którym pojazdy elektryczne miały stanowić 30% globalnej sprzedaży. Honda zmniejszy inwestycje w sektor EV o 21 miliardów dolarów. Dyrektor generalny Honda Motor Co zaznaczył, że długoterminowe przejście na elektryfikację pozostaje niezmiennie, a jedynie zostało przesunięte w czasie. Honda, producent modeli Civic i Accord, będzie bardziej agresywnie promować pojazdy hybrydowe w Stanach Zjednoczonych.

21 maja: Nippon Steel nadal dąży do przejęcia U.S. Steel. Japońska firma Nippon Steel nadal jest zainteresowana przejęciem wszystkich udziałów w amerykańskiej spółce U.S. Steel. Kierownictwo zabiega o spotkanie z sekretarzem skarbu USA Scottem Bessentem w celu wyjaśnienia stanowiska prezydenta Donalda Trumpa w sprawie tej transakcji. Producenci stali mają czas do 21 maja na zakończenie ponownej oceny bezpieczeństwa narodowego przez Komitet ds. Inwestycji Zagranicznych w Stanach Zjednoczonych (CFIUS) w

sprawie proponowanej fuzji. W kwietniu Donald Trump polecił CFIUS ponowną ocenę transakcji, budząc nadzieje na odwołanie decyzji o zablokowaniu transakcji.

21 maja: japońscy rolnicy narzekają na spadek opłacalności produkcji ryżu.

W minionych latach cena za 60 kilogramów ryżu w skupie wynosiła ok. 19 000 jenów. Z powodu niskiej opłacalności wielu rolników podjęto decyzję o odejściu od produkcji ryżu lub przerzuciło się na produkcję ryżu wykorzystywanego przy produkcji sake lub odmian do produkcji paszy dla zwierząt. Ponieważ popyt na ryż spożywczy stopniowo ulegał osłabieniu, japońskie ministerstwo rolnictwa oferowało wsparcie dla rolników, którzy chcieliby rozpocząć uprawę soi i pszenicy. Obecnie ceny za tą samą ilość ryżu wynoszą od 40 do 60 tysięcy jenów co może skłonić część rolników do powrotu.

23 maja: administracji Ishiby nie udało się zatrzymać wzrostu cen produktów spożywczych.

Dane opublikowane w maju wskazują na dalszy wzrost cen ryżu o 6,3% w porównaniu z marcem. Cena za kilogram ryżu w kwietniu 2025 roku była o 98% wyższa niż w tym samym miesiącu rok wcześniej. Japoński indeks cen konsumpcyjnych wzrósł o 3,5 procent w porównaniu z rokiem poprzednim. Był to piąty miesiąc z rzędu, w którym odczyt wyniósł co najmniej 3 procent. Rosnące ceny ryżu i innych produktów spożywczych są obecnie głównym wyzwaniem stojącym przed administracją Ishiby Shigeru.

23 maja: rosnące ceny energii i żywności. Kulki ryżowe Onigiri podrożały o 18,1%, a restauracyjne sushi o 5%. Ceny jaj wzrosły o 10 procent z powodu serii wybuchów ptasiej grypy w całej Japonii. Piwo podrożało o 4,6 procent. Gospodarstwa domowe zapłaciły także o 13,5 procent więcej za rachunki za energię elektryczną i o 4,7 procent za gaz. Podwyżki są skutkiem ograniczenia subsydiów energetycznych. W odpowiedzi administracja Ishiby Shigeru zapowiedziała wprowadzenie nowego programu ratunkowego dla japońskiej gospodarki, który ma opierać się na obniżeniu cen paliw i energii oraz dopłat dla małych przedsiębiorstw.

27 maja: japoński rząd wznowi program dopłat do energii elektrycznej i paliw.

Stawki za energię elektryczną dla gospodarstw domowych wzrosną we wszystkich dziesięciu głównych japońskich firmach energetycznych. Japoński rząd podjął decyzję o zakończeniu programu dotacji na energię elektryczną i gaz, które zostały wprowadzone jako środek walki z wysoką inflacją. Według Tokyo Electric Power Company (TEPCO), w przypadku klientów korzystających z najpopularniejszego planu taryfowego, miesięczny rachunek dla przeciętnego gospodarstwa domowego wzrośnie o 392 jeny (2,5 USD).

30 maja: najszybszy wzrost inflacji od dwóch lat. Według oficjalnych danych opublikowanych w maju, średnie ceny konsumpcyjne w Tokio wzrosły w maju o

3,6% w porównaniu z rokiem poprzednim, osiągając najszybszy wzrost od ponad dwóch lat. Wzrost podstawowego wskaźnika cen konsumpcyjnych w Tokio, z wyłączeniem zmiennych cen świeżych produktów spożywczych, nastąpił po wzroście o 4,3% w styczniu 2023 r., najwyższym od prawie 42 lat. Podstawowy wskaźnik CPI w stolicy Japonii, postrzegany jako wskaźnik trendów ogólnokrajowych, wzrósł w maju w wyniku gwałtownego wzrostu cen ryżu.

KOMENTARZ

Informacje gospodarcze podobnie jak polityka wewnętrzna zostały zdominowane przez powrót inflacji i wzrost cen produktów spożywczych.

Jeżeli nie uda się powstrzymać rosnących cen ryżu może to zagrozić obecnej strategii walki z inflacją. Japoński Bank centralny przestrzega przed koniecznością przeprowadzenia widocznych działań, takich jak podniesienie stóp procentowych. Poważnym problemem jest także brak porozumienia PLD i partii opozycyjnych co do sposobów walki z inflacją. Partie opozycyjne oraz część polityków PLD proponują daleko idące kroki takie jak zniesienie VATu od sprzedaży żywności czy też zmniejszenie podatków. Jak na razie administracja Ishiby broni się przed podjęciem bardziej radykalnych kroków, co naraża ją na dalszą krytykę ze strony opozycji i społeczeństwa.

W kontekście gospodarczym warto również zwrócić uwagę na wysiłki Tokio zmierzające do objęcia przewodnictwa w procesie regulacji wykorzystania generatywnej sztucznej inteligencji. Pomimo tego, że Japonia nie znajduje się w czołówce państw prowadzących badania i inwestujących w rozwój AI, od kilku lat instytucje rządowe i grupy biznesowe próbują dogonić zagraniczną konkurencję. Japoński rząd aktywnie uczestniczy w dyskusjach dotyczących przyszłości sektora AI na forum G7 i OECD. Bardzo dużo kontrowersji wywołało przyjęcie nowej ustawy kontrolującej ruch w internecie, co jest elementem nowej strategii bezpieczeństwa cybernetycznego. Obecny rząd zachęca przedstawicieli sektora prywatnego do uruchamiania nowych międzynarodowych projektów, których celem ma być rozwój nowych rozwiązań i zwiększenie wykorzystania istniejących narzędzi AI w procesie zarządzania firmami i automatyzacji pracy. Kluczowym elementem japońskiej strategii w obszarze AI oraz szeroko pojętej digitalizacji przemysłu i usług jest próba przyciągnięcia do Japonii zagranicznych inwestorów, startupów i zasobów ludzkich związanych z rozwojem technologii. W tym celu przedstawiono projekt utworzenia czterech specjalnych stref finansowych, które mają stosować uproszczone procedury zakładania i przenoszenia działalności biznesowej.

**OŚRODEK SPRAW
AZJATYCKICH**
Uniwersytet Łódzki

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

